

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

DƯƠNG VĂN MAI

**NGHIÊN CỨU KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
VIÊM RUỘT THỪA CẤP Ở TRẺ EM BẰNG PHẪU THUẬT NỘI SOI
TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH PHÚ THỌ**

LUẬN VĂN TỐT NGHIỆP BÁC SỸ NỘI TRÚ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2016

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

BỘ Y TẾ

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC

DƯƠNG VĂN MAI

**NGHIÊN CỨU KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
VIÊM RUỘT THỪA CẤP Ở TRẺ EM BẰNG PHẪU THUẬT NỘI SOI
TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH PHÚ THỌ**

Chuyên ngành: Ngoại khoa

Mã số: NT 62.72.07.50

LUẬN VĂN TỐT NGHIỆP BÁC SỸ NỘI TRÚ

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

- 1. TS. NGUYỄN VĂN SƠN**
- 2. BSCKII NGUYỄN VĂN SỬU**

THÁI NGUYÊN, NĂM 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn này là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả trong luận văn này là hoàn toàn trung thực và chưa được công bố dưới bất cứ hình thức nào trước đây.

Tác giả luận văn

Dương Văn Mai

LỜI CẢM ƠN

Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc nhất, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới Đảng uỷ - Ban Giám hiệu, phòng Đào tạo sau Đại học và các thầy cô trong bộ môn Ngoại trường Đại học Y Dược Thái Nguyên, đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và thực hiện luận văn.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới Ban Giám đốc Bệnh viện, các bác sỹ, điều dưỡng khối Ngoại Bệnh Viện Đa khoa trung ương Thái Nguyên, Bệnh viện trường Đại Học Y Dược Thái Nguyên, Bệnh viện Nhi Trung ương và Bệnh viện Đa khoa tỉnh Phú Thọ đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong thời gian học tập và lấy số liệu nghiên cứu.

Đặc biệt tôi bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Văn Sơn, BSKK II Nguyễn Văn Sửu – người thầy luôn tận tâm chỉ bảo, hướng dẫn tôi cả về kiến thức lẫn kinh nghiệm trong học tập và nghiên cứu khoa học.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn tới PGS.TS Trần Ngọc Sơn, TS Vũ Thị Hồng Anh – những người thầy đã luôn truyền kiến thức, nhiệt huyết học tập và nghiên cứu khoa học cho tôi trong suốt thời gian qua.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn vô bờ bến với công lao sinh thành dưỡng dục của bố mẹ tôi. Tôi xin cảm ơn vợ và con gái của tôi đã luôn bên cạnh tôi, quan tâm, động viên tinh thần cho tôi trong suốt quá trình học tập.

Chân thành cảm ơn những bệnh nhân và gia đình bệnh nhân trong nghiên cứu đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu, cảm ơn những người thân, anh em, các bạn bè, đồng nghiệp đã luôn động viên giúp đỡ tôi trong cuộc sống và học tập để tôi có được ngày hôm nay.

Thái Nguyên, ngày 10 tháng 11 năm 2016

Dương Văn Mai

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BN	: Bệnh nhân
HCP	: Hố chậu phải
Ig A	: Globulin miễn dịch A (Immune Globulin A)
N	: Tổng số bệnh nhân trong nghiên cứu
PaCO ₂	: Phân áp CO ₂ trong máu động mạch (Pressure of arterial CO ₂)
PT	: Phẫu thuật
PTNS	: Phẫu thuật nội soi
RT	: Ruột thừa
T	: Thân nhiệt
VRT	: Viêm ruột thừa
%	: Tỷ lệ phần trăm

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	iii
MỤC LỤC	iv
DANH MỤC BẢNG	vi
DANH MỤC BIỂU ĐỒ	vii
DANH MỤC HÌNH	viii
ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Phôi thai học và giải phẫu ruột thừa.....	3
1.1.1. Phôi thai học.....	3
1.1.2. Giải phẫu ruột thừa	3
1.2. Nguyên nhân, bệnh sinh và giải phẫu bệnh của viêm ruột thừa cấp.....	5
1.2.1. Nguyên nhân viêm ruột thừa cấp.....	5
1.2.2. Bệnh sinh viêm ruột thừa cấp.....	5
1.2.3. Giải phẫu bệnh viêm ruột thừa cấp	6
1.3. Đặc điểm lâm sàng của viêm ruột thừa cấp ở trẻ em.....	6
1.4. Đặc điểm cận lâm sàng của viêm ruột thừa cấp ở trẻ em	8
1.5. Biến chứng của viêm ruột thừa	10
1.6. Điều trị viêm ruột thừa cấp ở trẻ em	11
1.6.1. Sơ lược lịch sử phát triển phẫu thuật nội soi ổ bụng	12
1.6.2. Phẫu thuật nội soi cắt ruột thừa ở trẻ em	13
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	21
2.1.1. Tiêu chuẩn lựa chọn bệnh nhân	21
2.1.2. Tiêu chuẩn loại trừ	21

2.2. Thời gian và địa điểm nghiên cứu.....	21
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	21
2.3.1. Thiết kế nghiên cứu.....	21
2.3.2. Cỡ mẫu và phương pháp chọn mẫu	21
2.4. Biến số và các chỉ tiêu nghiên cứu.....	22
2.4.1. Biến số và định nghĩa.....	22
2.4.2. Chỉ tiêu nghiên cứu	23
2.5. Phương tiện nghiên cứu	28
2.6. Phương pháp phẫu thuật áp dụng trong nghiên cứu	28
2.7. Phương pháp thu thập và xử lý số liệu.....	29
2.8. Vấn đề đạo đức trong nghiên cứu	30
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	31
3.1. Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng của viêm ruột thừa cấp ở trẻ em.....	31
3.2. Kết quả điều trị viêm ruột thừa cấp ở trẻ em bằng phẫu thuật nội soi.....	36
Chương 4: BÀN LUẬN	45
4.1. Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng của viêm ruột thừa cấp ở trẻ em.....	45
4.2. Kết quả điều trị VRT ở trẻ em bằng phẫu thuật nội soi 3 troca.....	51
KẾT LUẬN	60
KIẾN NGHỊ	61
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	

DANH MỤC BẢNG

3.1	Liên quan giữa tuyến y tế tiếp nhận và chẩn đoán ban đầu ...	33
3.2	Triệu chứng lâm sàng của viêm ruột thừa cấp	34
3.3	Vị trí ruột thừa trên siêu âm	36
3.4	Đặc điểm tổn thương trong phẫu thuật	36
3.5	Kỹ thuật xử lý ruột thừa	37
3.6	Liên quan giữa thời gian phẫu thuật với vị trí ruột thừa	38
3.7	Thời gian dùng thuốc giảm đau sau phẫu thuật	39
3.8	Liên quan giữa kết quả điều trị và thời gian từ khi đau bụng đến khi được phẫu thuật	41
3.9	Liên quan giữa kết quả điều trị với vị trí ruột thừa trong phẫu thuật	42
3.10	Liên quan giữa kết quả điều trị với tình trạng dịch trong ổ bụng	42
3.11	Liên quan giữa thời gian có nhu động ruột và dịch ổ bụng trong phẫu thuật	43
4.1	So sánh thời gian từ khi đau bụng đến khi nhập viện của Nguyễn Thế Sáng với nghiên cứu của chúng tôi	46

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 3.1.	Phân bố bệnh nhân theo nhóm tuổi	31
Biểu đồ 3.2.	Phân bố bệnh nhân theo địa dư	32
Biểu đồ 3.3.	Thời gian từ khi đau đến khi nhập viện	32
Biểu đồ 3.4.	Vị trí khởi phát đau bụng	34
Biểu đồ 3.5.	Số lượng bạch cầu trong máu	35
Biểu đồ 3.6.	Hình ảnh ruột thừa trên siêu âm	35
Biểu đồ 3.7.	Thời gian phẫu thuật	37
Biểu đồ 3.8.	Thời gian có nhu động ruột	38
Biểu đồ 3.9.	Thời gian dùng kháng sinh sau phẫu thuật	39
Biểu đồ 3.10.	Thời gian nằm viện sau phẫu thuật (ngày)	40
Biểu đồ 3.11.	Kết quả giải phẫu bệnh	40
Biểu đồ 3.12.	Kết quả điều trị sớm sau phẫu thuật	41
Biểu đồ 3.13.	Thời gian trở về sinh hoạt bình thường sau mổ	44

DANH MỤC HÌNH

Hình 1.1	Giải phẫu ruột thừa.....	3
Hình 1.2	Động mạch mạc treo ruột thừa.....	4
Hình 1.3	Hình ảnh viêm ruột thừa trên siêu âm.....	9
Hình 1.4	Vị trí đặt troca trong phẫu thuật nội soi cắt ruột thừa	13
Hình 1.5	Nội soi cắt ruột thừa	14